

مکانیسم ماشه را دارد. موضوع مطرح این است که در صدر بند بند ۱۰ به کشورها اشاره کرده و به صورت مشخص گفته است که کشورهای چین، فرانسه، انگلستان، آلمان، روسیه، آمریکا و ایران را ترغیب می‌کند که به هر اختلافی در اجرای مفاد برجام برخورد کردند اختلافاتشان را از طریق سازوکاری که در چارچوب برجام پیش بینی شده، حل و فصل کنند. در بند ۱۱ قطعنامه که در رابطه با اجرای مکانیسم ماشه است اشاره‌ای به اسامی کشورها نمی‌کند و می‌خواهد بگوید کشورهایی که عضو برجام هستند تنها صلاحیت فعال سازی مکانیسم ماشه را دارند و به همین دلیل به اسامی کشورها در این بند به صورت مجزا اشاره‌ای نکرده است. این نکته قابل ذکر است که برجام یک سند حقوقی نیست از جهت اینکه بگویم معاهده‌ای با شرایط خاص است؛ بلکه بیشتر تابع اراده سیاسی دولت هاست. دولت آمریکا خروج خود را اعلام کرده است؛ بنابراین دیگر نمی‌تواند به لحاظ حقوقی خود را عضوی از برجام بداند. نتیجه می‌شود که حتی اگر دولت آمریکا به صورت خودخوانده اعلام کند که من عضو برجام هستم، قبلاً به صراحت توسط مقام‌های رسمی‌اش از جمله رئیس‌جمهور و وزیر امور خارجه‌اش خروج خود را از برجام اعلام کرده است. حتی در پرونده دیوان بین‌المللی دادگستری که بعد از شکایت ایران از آمریکا مطرح شد، آمریکا به صراحت تأکید داشت که از برجام

گفت‌وگو با دکتر مهدی پیری عضو هیئت علمی دانشگاه تهران:

سازوکار حل و فصل اختلافات در برجام از اساس به نفع ما نیست / اقدامات ایران در برجام باید متناسب با رویکرد عملی کشورها باشد

دولت‌ها تعهدات را در چارچوب برجام نقض کرده است می‌توانند پیش‌نویس یک قطعنامه در رابطه با این نقض تعهد را به رأی بگذارند.

سؤالی که مطرح کردید در واقع به سازوکار بند ۱۱ قطعنامه ۲۲۳۱ مربوط می‌شود. ماجرا به این صورت است که دولت آمریکا ادعا می‌کند دولت‌های مشارکت‌کننده در برجام است و نام آن در بند ۱۰ قطعنامه ۲۲۳۱ ذکر شده است؛ بنابراین مطابق قطعنامه‌ای ۲۲۳۱ اختیار فعال‌سازی

شکست آمریکا در تمدید تحریم‌های تسلیحاتی ایران، باعث شد این کشور مسیر دیگری را طی کرده به زمینه‌سازی حقوقی و سیاسی برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه اقدام کند تا از این طریق نه تنها تحریم‌های تسلیحاتی، بلکه تمامی تحریم‌های مندرج در قطعنامه‌های ۱۶۹۶، ۱۷۳۷، ۱۷۴۷، ۱۸۰۳، ۱۸۳۵ و ۱۹۲۹ را بازگرداند. بعد از مخالفت کشورها با فعال‌سازی مکانیسم ماشه، آمریکا با تفسیری یک‌جانبه از قطعنامه ۲۲۳۱ بازگشت همه تحریم‌های شورای امنیت را اعلام کرد. در گفت‌وگویی با دکتر «مهدی پیری» موضوع وجوه حقوقی فعال شدن مکانیزم ماشه را بررسی کرده‌ایم که در ادامه مشروح آن خواهد آمد.

پژوهشکده تحقیقات راهبردی: ادعای آمریکا مبنی بر عضویت در قطعنامه ۲۳۳۱ و عبارت «مشارکت‌کننده در برجام» چقدر از نظر حقوقی معتبر است؟ در راستای تفسیر این عبارت چه اقداماتی از جانب آمریکا محتمل است؟

مطابق منشور ملل متحد قطعنامه‌های شورای امنیت در صورتی که مغایر قوانین آمره حقوق بین‌الملل نباشد رعایت آن برای دولت‌ها لازم‌الاجرا و ضروری است. در بند ۱۱ قطعنامه ۲۲۳۱ آمده که به موجب آن اگر هر یک از دولت‌های شرکت‌کننده در برجام اعتقاد داشتند یکی دیگر از